

Objekti za testiranje in eksperimentiranje (TEF): Vprašanja in odgovori **(<https://digital-strategy.ec.europa.eu/si/faqs/testing-and-experimentation-facilities-tefs-questions-and-answers>)**

Ta pogosta vprašanja o sektorskih TEF za umetno inteligenco v okviru programa za digitalno Evropo (DIGITAL) so namenjena pojasnitvi koncepta in postopka širši skupnosti.

[TEF \(<https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/taxonomy/term/195>\)](https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/taxonomy/term/195)

Koncept preskuševalnih in eksperimentalnih objektov

1. Kaj so prostori za testiranje in eksperimentiranje?

Obsežne referenčne zmogljivosti za testiranje in eksperimentiranje (TEFs) bodo ponujale kombinacijo fizičnih in virtualnih zmogljivosti, v katerih lahko ponudniki tehnologije dobijo predvsem tehnično podporo za preskušanje najnovejših tehnologij programske in strojne opreme, ki temeljijo na umetni inteligenci (vključno z robotiko, ki temelji na umetni inteligenci), v realnih okoljih.

To bo vključevalo podporo za popolno integracijo, preskušanje in eksperimentiranje najnovejših tehnologij, ki temeljijo na umetni inteligenci, za reševanje težav/izboljšanih rešitev v danem sektorju aplikacij, vključno s potrjevanjem in predstavitvijo. Osredotočili se bodo na testiranje zrelih tehnologij in rešitev, ki temeljijo na umetni inteligenci, ki so že bile testirane v laboratorijih in jih je treba preskusiti v realnih okoljih.

TEFs si prizadeva podpirati ponudnike tehnologij s potrebnim strokovnim znanjem za vključitev in potrjevanje njihovih rešitev v TEF, vendar pričakujemo tudi, da bodo TEF vključevali končne uporabnike tehnologij, da bi čim bolj povečali njihov učinek (zlasti končni uporabniki lahko sodelujejo

pri opredeljevanju scenarijev preskušanja, protokolov in metrik, ki so najpomembnejši in vplivni na njihove sektorje).

Program za digitalno Evropo predvideva štiri sektorske TEF: agroživilska industrija, zdravstvo, proizvodnja ter pametna mesta in skupnosti. Vse štiri bodo sofinancirale države članice.

2. Zakaj Evropska komisija financira TEF v okviru programa Digitalna Evropa?

Testiranje in eksperimentiranje najsodobnejših rešitev in izdelkov programske in strojne opreme, ki temeljijo na umetni inteligenci, v realnem svetu in v obsegu, je pomemben korak pri uvajanju tehnologije na trg. Za optimizacijo naložb Komisija predvideva sofinanciranje prek programa za digitalno Evropo (DIGITAL) z državami članicami omejenega števila specializiranih velikih referenčnih lokacij, ki bodo služile potrebam evropskih ponudnikov tehnologije.

3. Kakšna bo struktura TEF? Kaj je vozlišče in kaj je satelit? Kako so povezani s sektorskim TEF/konzorcijem?

Za razlikovanje med različnimi plastmi TEF uporabljamo naslednjo terminologijo:

- 1 sektorski TEF, npr. za proizvodnjo, je en konzorcij;
- 1 konzorcij je mreža več vozlišč in po potrebi manjših satelitov;
- 1 vozlišče zagotavlja storitve in ima infrastrukturo, kot je določeno v delovnem programu in prihodnjem besedilu razpisa za ustrezne sektorske TEF. 1 vozlišče je lahko eden ali več (zakonitih) upravičencev;
- 1 satelit je manjši testni objekt kot vozlišče, vendar še vedno izpolnjuje minimalna merila, kot so določena v besedilu klica. Ta satelit lahko omogoča fizični in/ali oddaljeni dostop.

Na sektor bo na voljo ena donacija, zato bo samo en konzorcij, sestavljen iz različnih vozlišč. Če bi bilo težko doseči lestvico z enega samega vozlišča, bi lahko eno ali več vozlišč vključevalo enega ali več

satelitov, ki bi dopolnjevali njihove storitve testiranja in/ali geografsko pokritost. V teh primerih predvidevamo dva različna scenarija:

V teh primerih predvidevamo dva različna scenarija:

- Scenarij 1: Eno vozlišče deluje neposredno z manjšimi sateliti, ki so sami manjši od vozlišča, vendar prispevajo k enaki ponudbi vozlišča. Skupaj bodo vozlišče in njegovi sateliti ponudili obsežno napravo, ki bo omogočala testiranje v obsegu, ki presega tisto, kar bi lahko eno vozlišče. Zato ti sateliti dopolnjujejo vozlišče, tako da skupaj dosežejo kritično maso.
- Scenarij 2: Eno vozlišče, sestavljeno iz več satelitov, ki so manjši od vozlišča, vendar skupaj izpolnjujejo merila vozlišča, kar omogoča preskušanje v merilu. Za to bi bilo potrebno zelo tesno usklajevanje med sateliti, da bi skupaj zagotovili usklajeno ponudbo.

Scenarija 1 in 2 prav tako pomenita, da ni nujno, da je eno vozlišče na eni lokaciji ali celo v eni državi. Prav tako ni treba vsem strankam enega vozlišča ponuditi fizičnega dostopa. Vendar je potreben fizični dostop na ravni vozlišč (glej spodaj).

4. Kakšno je razmerje med različnimi vozlišči omrežja? Ali bodo ponudili enako ali drugačno strokovno znanje? In kako bodo uporabniki TEF krmarili po različnih vozliščih?

Vsa vozlišča bodo morala zagotavljati storitve in infrastrukturo, kot je zahtevano v delovnem programu in besedilu razpisa. Vendar bi se lahko osredotočili na posebne vidike preskušanja rešitev umetne inteligence v obsegu v okviru mreže.

Za ponazoritev, v zdravstvu bi se lahko eno vozlišče osredotočilo na raka, drugo pa na oskrbo starejših. Ta primer je namenjen pojasnitvi koncepta, vendar ne kaže na to, da bi Komisija dala prednost.

TEF na sektor bo zainteresiranim ponudnikom tehnologije ponudil enotno digitalno dostopno točko, ki jih bo usmerjala k izbiri najustrežnejšega vozlišča zanje. Vsako vozlišče bo delovalo tudi kot fizična točka dostopa do omrežja, kar bo uporabnikom pomagalo pri navigaciji do najustrežnejšega

sogovornika.

5. Zakaj se ukvarjate z omrežnim pristopom? Koliko vozlišč si želite imeti v vsakem sektorju?

Raje imamo omrežje vozlišč, ki porabi celoten proračun na klic. To bi pomenilo eno mrežo približno 6 vozlišč v agroživilskem, zdravstvenem in proizvodnem sektorju ter štiri vozlišča za pametna mesta in skupnosti, če ne bi bilo satelitov.

Takšna mreža bo konzorcijem ponudila priložnost, da kar najbolj povečajo učinek svojega TEF in evropskim inovatorjem ponudijo močan in dopolnjen nabor storitev pri skrbnem izboru vozlišč in vrst storitev, ki jih bodo ponujali.

Omogočil bi tudi možnost, da se doseže pričakovana „velika“ razsežnost TEF. Mrežni pristop zagotavlja večji učinek zaradi pričakovanih ekonomij obsega, učinkovitosti, dopolnjevanja in specializacije zaradi vgrajenega usklajevanja, sodelovanja in sodelovanja.

Zavedamo se, da je to možnost težje sestaviti, zato prijavitelje podpiramo pri navezovanju stikov, ki

se je začelo z informativnim [dnem 29. novembra 2021](#).

<https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/events/online-information-and-matchmaking-day-digital-europe-programme-digital-calls-sectorial-tefs>) Kljub temu mrežni pristop predstavlja največjo dodano vrednost za Evropo, saj spodbuja čezmejno sodelovanje, poleg že omenjenih koristi pa ponuja storitve testiranja umetne inteligence.

Predvidevamo samo omrežni model vozlišča ali za nekatere sektorje model vozlišča in satelitskega omrežja s 3-5 jedrnimi vozlišči z manjšimi satelitskimi zmogljivostmi za testiranje, npr. testiranje kmetij. Model vozlišča in satelitskega omrežja bi imel nekaj velikih zmogljivosti centralnega vozlišča s polno ponudbo digitalnih, fizičnih in strokovnih virov storitev, povezanih z manjšimi satelitskimi zmogljivostmi, ki omogočajo testiranje v različnih dejanskih razmerah.

To bi povečalo regionalno razpoložljivost, raznolikost in količino dejanskih pogojev testiranja, vendar bi zmanjšalo število osrednjih vozlišč s popolno ponudbo. Pri predlaganju vozlišča in satelitskega pristopa bi bilo pomembno skrbno oceniti potrebo, vlogo in število takšnih satelitov.

6. Kdo se lahko prijavi kot TEF?

Običajno bo to objekt, ki bo omogočal dostop do dejanskih/blizu dejanskih razmer, npr. bolnišnic, eksperimentalnih kmetij in drugih, v tesnem sodelovanju s strokovnjaki za tehnologijo, npr. z internim strokovnim znanjem ali sodelovanjem z raziskovalno in tehnološko organizacijo, organizacijo za prenos tehnologije s potrebnim strokovnim znanjem na področju umetne inteligence in robotike itd.

Vendar so lahko v predlog vključene tudi druge organizacije (kot član konzorcija ali prek različnih mehanizmov, kot so svetovalni organi, sklepanje pogodb s podizvajalci itd.), če je to potrebno za doseganje ciljev projekta. To lahko vključuje tudi javne organe, trgovinska združenja itd., da se zagotovi vključitev pravih zainteresiranih strani, da se zagotovi dostop do potrebnega strokovnega znanja.

7. Ali lahko vozlišče vključuje dodatne partnerje pozneje, med izvajanjem projekta? Na primer, vključitev druge bolnišnice, povečanje dostopa do podatkov in končnih uporabnikov.

Število upravičencev konzorcija bi moralo biti končno število. Med projektom je mogoče dodati ali opustiti upravičence, vendar bi to moralo biti le iz nepredvidenih razlogov, kot velja za druge projekte Obzorja 2020 ali Obzorja Evropa.

8. Ali je mogoče dodati dodatna povezana vozlišča/satelite, ki niso financirana, vendar želijo biti del omrežja?

Da, lahko so povezana vozlišča/satelitski del omrežja. Pridruženi partnerji ne bodo financirani v skladu s členom 9 vzorca sporazuma o dodelitvi nepovratnih sredstev.

9. Ali se lahko predvidi zunanja organizacija (ne vozlišče ali satelit), ki je namenjena le upravljanju ukrepa?

Vlagatelji lahko svobodno izberejo natančno sestavo konzorcija, da bi optimizirali njegovo učinkovitost in učinek, kar bi moralo temeljiti na potrebah predlaganega TEF, vendar je treba zagotoviti sofinanciranje za vse upravičence.

10. Ali bo lahko TEF posodobil svoj konzorcij z dodajanjem novih vozlišč in/ali satelitov po začetku projekta?

Ne, sestava konzorcija mora biti stabilna v fazi predloga in izbora. V zvezi s člani, ki niso konzorciji, bi lahko obstajala določena prožnost, na primer prek svetovalnega ali svetovalnega postopka, vendar to niso glavni člani konzorcija.

11. Kdo lahko uporablja TEF?

TEFs bo služil ponudnikom tehnologij, ki želijo razviti svojo AI/Robotic rešitev z ravni tehnološke pripravljenosti (TRL) od šest do osem. V skladu z državno pomočjo bodo MSP lahko uporabljala TEF, ne da bi plačala podporo in storitve, ki jih ponujajo TEF. Vrednost zagotovljene podpore bo temeljila na ceniku, ki ga pripravijo TEF. Večja podjetja lahko še vedno uporabljajo TEF, vendar bodo morala plačati na podlagi določenega cenika. Te prihodke je treba vključiti v obrazec proračuna v stolpcu „Prihodki, ustvarjeni s projektom“.

Upoštevajte tudi naslednje zahteve iz programa: „Kadar razpisni pogoji omejujejo sodelovanje ali nadzor zaradi varnostnih razlogov ali razlogov strateške avtonomije EU (in če ni drugače dogovorjeno z organom, ki dodeli sredstva), morajo upravičenci izdelati znatno količino proizvodov, storitev ali postopkov, ki vključujejo rezultate ukrepa ali so pridobljeni z uporabo rezultatov ukrepa v upravičenih državah ali ciljnih državah, določenih v razpisnih pogojih.

Če klicni pogoji poleg tega nalagajo obveznost prvega izkoriščanja, mora prvo izkoriščanje potekati

tudi v upravičenih državah ali ciljnih državah, določenih v razpisnih pogojih.“

11.b Ali lahko TEF koristijo tudi subjekti s sedežem v državah, ki niso upravičene države?

Poleg tega mora TEF zagotoviti, da vsako sodelovanje s subjekti s sedežem v državah, ki niso upravičene države ali ciljne države, določene v razpisnih pogojih (ali jih te države ali subjekti nadzorujejo iz teh držav), ne vpliva na varnostne interese ali strateško avtonomijo EU in preprečuje morebitne negativne učinke na zanesljivost oskrbe s surovinami, ki so ključnega pomena za TEF. Subjekti s sedežem v državah, ki niso upravičene države, lahko koristijo TEF, če to ni v nasprotju z nobenim namenom omejenega razpisa (kar pomeni, da ne bo predstavljalo varnostnega tveganja, ne bo dostopalo do zaupnih informacij, pravice intelektualne lastnine bodo zaščitene itd.).

Upoštevajte tudi pričakovane rezultate TEF: [Financiranje in razpisi \(europa.eu\)](https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/opportunities/topic-details/digital-2022-cloud-ai-02-tef-health;callCode=null;freeTextSearchKeyword=;matchWholeText=true;typeCodes=1,2;statusCodes=3)
(<https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/opportunities/topic-details/digital-2022-cloud-ai-02-tef-health;callCode=null;freeTextSearchKeyword=;matchWholeText=true;typeCodes=1,2;statusCodes=3>)

[1094502;programmePeriod=null;programCcm2Id=null;programDivisionCode=null;focusAreaCode=null;destination=null;mission=null;geographicalZonesCode=null;programmeDivisionProspect=null;startDateLte=null;startDateGte=null;crossCuttingPriorityCode=null;cpvCode=null;performanceOfDelivery=null;sortQuery=startDate;onlyTenders=false;topicListKey=topicSearchTablePageState\)](#)

Prispevek k inovacijam na področju umetne inteligence:

Spodbujanje konkurenčnosti evropske industrije, vključno z MSP na področju umetne inteligence, tehnologije velikega strateškega pomena;

Prispevanje k spodbujanju evropske intelektualne lastnine in izdelkov, ki temeljijo na evropski tehnologiji;

Vzpostavitev vrhunskih eksperimentalnih obratov v Evropi, ki nudijo celovito podporo, ki združuje potrebno strokovno znanje in potrebe evropskih inovatorjev. Organizacije, ki vodijo TEF in njihov proces, bodo uporabnikom TEF zagotovile najvišjo raven zaupanja in varnosti ter najvišjo kakovost testiranja in potrjevanja, da bi zagotovile zaupanje in varnost v preizkušanih rešitvah, ki so ključne za njihovo široko razširjanje.

Prispevanje k evropski digitalni suverenosti in odprti strateški avtonomiji na področju umetne inteligence ter rešitvah, ki jih omogoča umetna inteligenca

12. Kako je lahko en sam fizični objekt, npr. model tovarne, zlahka dostopen iz več krajev?

Z omrežnim pristopom imajo uporabniki TEF večjo verjetnost, da bodo imeli zmogljivost bližje svoji lokaciji, kar vključuje manj potovanj. Trenutno pričakujemo, da bodo uporabniki TEF sami prevzeli potne stroške in da so TEF dovolj privlačni, da bi jih k temu pritegnili. Vsako vozlišče mora zagotoviti fizični in digitalni/oddaljeni virtualni dostop, ki zmanjšuje potovanje.

13. Ali bo digitalna Evropa podprla vzpostavitev novih TEF ali zgolj že obstoječih, nadgradljivih TEF?

Razpisi za TEF v okviru programa za digitalno Evropo bodo osredotočeni na podporo že obstoječim zmogljivostim z ustrezno infrastrukturo in strokovnim znanjem/tehnologijami ter jih je mogoče nadgraditi, da postanejo evropski referenčni TEF in temeljijo na prejšnjih naložbah, da bi čim bolj povečali učinek financiranja EU in dosegli obsežne referenčne TEF.

14. Kako lahko TEF podpre podobna prizadevanja na nacionalni ravni ali prispeva k vzpostavitvi infrastrukture, kjer še ne obstaja na takšni ravni?

Predlagani pristop vzpostavljanja mrež vozlišč je namenjen izboljšanju usklajevanja med obstoječimi nacionalnimi preskuševalnimi zmogljivostmi in razširitvi dostopa evropskih MSP do evropskih TEF. Poleg tega bo financiranje omogočilo razširitev zmogljivosti, na katerih bodo gradili TEF.

15. Na katerih ravneh TEF bodo TEF podpirali preskušanje tehnologij umetne inteligence? Ali bodo obstoječe zmogljivosti upravičene, če bodo podpirale testiranje umetne inteligence na višjih ali nižjih ravneh tehnološke pripravljenosti?

Komisija predvideva, da bo podpirala samo zmogljivosti, ki podpirajo uvajanje umetne inteligence z ravni tehnološke pripravljenosti (TRL) 6 do 8. Obstoječe zmogljivosti, ki zagotavljajo svetovalne storitve za inovacije na višjih ali nižjih ravneh tehnološke pripravljenosti, bo treba za te dejavnosti financirati iz drugih skladov.

16. Kakšno trajnostnost predvideva razpis za TEF? Ali bodo na voljo 7 let?

Vsakega prosilca zavezujemo, da predstavi trden poslovni načrt, kako bi lahko TEF še naprej deloval, ko bodo sredstva EU izčrpana. Del predloga bi morala biti trdna poslovna strategija in zanesljiva metodologija za razvoj poslovnega načrta, vendar se lahko njegovo konkretno izvajanje med trajanjem projekta dodatno izpopolni in prilagodi. Zanimanje potencialnih uporabnikov TEF bi bilo dobrodošlo, da bi dokazali njegov morebitni učinek na potrebo po takšnem instrumentu.

17. Ali bodo eksperimentalni objekti imeli dostopne točke do visokozmogljivostnega računalništva? Kaj pa druge infrastrukturne zmogljivosti, navedene v delovnem programu, kot je povezljivost?

Pričakujemo, da bodo TEF omogočili dostop do visokozmogljivega računalništva, kjer je to ustrezno. V ta namen se po potrebi močno spodbujajo sinergije med različnimi deli programa za digitalno Evropo (npr. med TEF, platformo umetne inteligence na zahtevo, storitvami v oblaku in podatkovnimi prostori), da se uporabnikom TEF ponudi popolna storitev.

Od konzorcijev se pričakuje, da bodo izpolnjevali zahteve iz delovnega programa, vključno z infrastrukturo, vendar lahko svobodno presodijo, kako to najbolje storiti. Če bo potrebna uskladitev med različnimi deli programa za digitalno Evropo, bo treba poiskatičasne rešitve in po potrebi v predloge vključiti načrte za uskladitev z drugimi deli programa za digitalno Evropo.

18. Ali naj bi vozlišča/sateliti zagotavljala strokovno znanje ali akreditacijo v skladu s standardom ISO 17025, ki določa splošne zahteve za usposobljenost preskuševalnih laboratorijev?

TEF se ne sme obravnavati kot zamenjava certifikacijskih organov, vendar je dobrodošlo strokovno znanje iz standarda ISO 17025, če je koristno za sektor in tehnologijo. Konzorcij TEF bi moral vključiti ustrezno strokovno znanje in ustrezno metodologijo, da se zagotovi zaupanje v njihove postopke in storitve preskušanja in preizkušanja. V svojem predlogu bi morale navesti, da vključujejo ustrezno strokovno znanje in predlagati ustrezno metodologijo.

19. Možno je, da se na podlagi testov in poskusov ustvari nova intelektualna lastnina (IP). Kako vidite upravljanje lastništva ali delitve pravic intelektualne lastnine (IPR), ki se lahko poveča?

TEF bo moral vzpostaviti politiko pravic intelektualne lastnine, ki bo zagotovila, da bodo inovatorji, zlasti MSP, ki uporabljajo TEF, lahko zaupali, da ohranijo lastništvo nad intelektualno lastnino, ustvarjeno s testiranjem v objektih TEF. To bo ključnega pomena za zagotovitev privlačnosti TEF.

20. Ali bi morali projekti TEF upoštevati le tehnične storitve ali tudi poslovne vidike?

Pričakujemo, da bodo TEF ponudnikom tehnologij zagotavljali svetovalno podporo za tehnične vidike, ki so neposredno povezani z dejavnostmi/primeri uporabe TEF. Netehnični vidiki bi morali biti zajeti le, če je to potrebno.

21. TEF na različnih področjih je treba obravnavati primerljive težave. Ali bi moral predlog za sodelovanje (navzkrižna domena) dodati pismo o nameri drugih konzorcijev?

TEF se spodbuja k sodelovanju, kjer je to smiselno. O tem, kako najbolje strukturirati to sodelovanje, se morajo odločiti TEF.

22. Ali lahko TEF vključuje podporo za digitalizacijo izdelkov?

TEF se osredotoča na podporo preizkušanju rešitev, povezanih z umetno inteligenco. (Evropska) vozlišča za digitalne inovacije že nudijo podporo digitalizaciji proizvodov, postopkov ali storitev na regionalni ravni.

23. Ali se lahko TEF nahaja v pridruženi državi? V tretji državi?

Načeloma da. Razen če v razpisnem dokumentu ni posebne zahteve ali omejitve, lahko subjekti s sedežem v pridruženih državah sodelujejo v programu in prejmejo finančna sredstva. Ni načrtovano financiranje vozlišč ali satelitov s sedežem v tretji državi, ki ni pridružena.

24. Ali bodo vsa vozlišča v enem sektorju v eni državi Ali lahko v eni državi obstaja več vozlišč?

Ne, raje bi bilo, da bi se TEF do določene mere razširil po Evropi, ne da bi pri tem ogrozili njihov vpliv. Zato ne nameravamo financirati več kot enega vozlišča za določen sektor v eni državi. Izbira vozlišč bi morala temeljiti na merilih za optimizacijo nabora storitev, ki jih bodo zagotavljali TEF, in za povečanje učinka naložb po vsej Evropi. Možno je imeti vozlišča za različne sektorje v isti državi.

25. Ali obstaja pričakovanje, da bo ena mreža TEF dosegla določeno geografsko porazdelitev po vsej EU?

Vse posebne zahteve glede geografske razširjenosti bodo opredeljene v besedilu razpisa. Načeloma je učinek na prvem mestu. Geografska razširjenost lahko pomaga obravnavati na primer raznolikost nekaterih sektorjev, na primer v kmetijstvu, in čim bolj povečati uporabo umetne inteligence v Evropi.

26. Kakšna je povezava med digitalnimi in fizičnimi storitvami, ki jih zagotavljajo TEF?

TEF bodo morali zagotoviti dostop tako fizično kot digitalno (tj. oddaljeni virtualni dostop). Ta hibridni pristop bo pomagal razširiti doseg TEF, saj bo omogočil testiranje programske opreme umetne inteligence na daljavo, pa tudi testiranje strojne opreme umetne inteligence v dejanskih pogojih.

Besedilo klica lahko po potrebi opredeli dodatne podrobnosti. Vsi TEF-ji bodo morali vedno nuditi digitalni in fizični dostop na ravni vozlišč. Virtualni dostop (ki bi lahko na primer vključeval tudi simulacije) bi bil lahko koristen tudi za pripravo preskusa na kraju samem in zmanjšanje časa, porabljenega za objekt.

27. Ali se lahko dostop omeji na ponudnike tehnologije, ki ne prihajajo iz držav članic, ki financirajo TEF?

Ne. TEF bo moral vsem ponudnikom tehnologije s sedežem v kateri koli državi članici ali pridruženih državah zagotoviti odprt, pregleden in nediskriminatoren dostop. Z vključitvijo svojih zmogljivosti v TEF jim bodo države članice pomagale postati del vseevropskega ekosistema odličnosti umetne inteligence in v svojo regijo privabiti najboljše talente. Prav tako bo pripomogla k doseganju zelo visoke prepoznavnosti in večjega trga. Zato je bolj verjetno, da bodo hitreje dosegli finančno vzdržnost.

28. Ali bodo TEF tudi zbirali in/ali podatke o žetvi?

TEF morajo svojim uporabnikom zagotoviti ustrezne nabore podatkov, kot je potrebno za preskušanje umetne inteligence v obsegu. Zbiranje in zbiranje podatkov lahko prispevata k izboljšanju kakovosti podatkovnih nizov. Prosilci lahko v svojih predlogih pojasnijo, zakaj je njihov pristop najbolj prepričljiv.

29. Ali lahko nacionalni javni organi sodelujejo v konzorcijih?

Nacionalni javni organi so lahko po potrebi del razprave o projektu, ki jo predstavi konzorcij. Odvisno od vloge, predvidene za NPA, se to lahko izvaja na primer z organizacijo posebnih delavnic, ki vključujejo ustrezne NPA, ali z vključitvijo NPA kot enega od sestavnih delov svetovalnega odbora konzorcija. Enako velja za vse ustrezne regionalne ali lokalne organe.

30. Ali bodo TEF lahko razvili in preizkusili tudi lastne rešitve ali pa se pričakuje, da bodo delovali izključno kot storitve za zunanje sodelavce, ki razvijajo rešitve, ki jih je treba preskusiti?

TEF deluje kot ponudniki storitev za zunanje izvajalce; ti stroški bodo upravičeni v okviru programa za digitalno Evropo in financiranja s strani držav članic. Da bi bili TEF skladni z državno pomočjo, bodo morali prejeti državno pomoč prenesti na MSP.

31. Podjetje iz države A želi uporabiti TEF v državi B. Država A ne sofinancira TEF. Kako naj se storitev obračuna?

MSP iz EU bi morala imeti možnost, da uporabljajo TEF, ne glede na to, ali so se njihove matične države zavezale k sektorskim tehničnim instrumentom za umetno inteligenco. TEF bo uporabnikom zaračunal podporo v skladu s cenikom, pripravljenim za svoje storitve na ravni vozlišč (glej spodaj vprašanje o državni pomoči).

32. Ali so v agroživilskem TEF končni uporabniki končni potrošniki ali ljudje, ki delajo v tem sektorju?

Končni uporabniki se nanašajo na končne uporabnike tehnologije, kar po vsej verjetnosti pomeni ljudi, ki delajo v sektorju, npr. kmete, trgovce na drobno itd. Vendar je lahko končni potrošnik tudi končni uporabnik, odvisno od izbranih primerov uporabe.

33. Ali se pričakuje, da bo imel TEF za zdravstveno varstvo posebno strokovno znanje na področju izdajanja potrdil o medicinskih pripomočkih?

Pričakuje se, da bo TEF za zdravstveno varstvo imel znanje o dobavi certificiranja medicinskih pripomočkov in stikih z ustreznimi javnimi organi, ne da bi jih nadomestil. Smernice TEF za zdravstveno varstvo in pomoč pri certificiranju ponudnikom tehnologije so pomembne za zagotovitev, da so preskusi, ki jih ponujajo TEF, ustrezni. Poleg tega bo pomagal pospešiti laboratorij za trženje medicinskih pripomočkov.

TEF in njihove povezave z drugimi povezanimi pobudami EU

34. Ali lahko dodatno pojasnite razliko med TEF in EDIH ter povezavo med njimi?

Razlika med TEF in evropskimi vozlišči za digitalne inovacije (EDIH) je naslednja. Vozlišča EDIH združujejo akterje lokalnega gospodarstva, da bi podprli digitalno preobrazbo lokalnih akterjev (zgradijo lokalne ekosisteme) in se povezali z drugimi evropskimi vozlišči za digitalne inovacije. Delujejo tudi kot najbližja vstopna točka za vse različne dejavnosti umetne inteligence, ki jih financira EU, v Evropi, kot so TEF.

EDIH je veliko v številkah. Njihov glavni namen je „preskus pred naložbo“, tj. pomagati uporabnikom digitalne tehnologije, da v svojem okolju ocenijo, ali lahko izkoristijo tehnologijo, preden jo kupijo. Takšna tehnologija je dovolj zrela za uporabo. To se razlikuje od tehnologij, preskušanih v TEF, ki še niso dosegle te stopnje zrelosti, saj pred uporabo še vedno potrebujejo obsežno testiranje in validacijo v dejanskih okoljih, npr. robot bi bilo treba pred uvedbo v bolnišnicah obsežno preskusiti v resničnem okolju.

Po drugi strani pa so TEF osrednji skupni viri, skupni nabor orodij, ki je na voljo vsem evropskim vozliščem za digitalne tehnologije, in vsem uporabnikom rešitev umetne inteligence na splošno. Število TEF je manjše. TEF pomaga ponudnikom tehnologij, da razvijejo nove tehnološke rešitve in jih približajo trgu pri njihovem potrjevanju v realnih okoljih. Po potrditvi, če bo dovolj zrela, bi bilo treba rezultate, pridobljene v tem „centraliziranem naboru orodij“, v idealnem primeru razdeliti (razdelitveni kanal) prek evropskih vozlišč za inovacije na lokalni ravni, da se okrepi vloga vseh lokalnih podjetij in uporabnikov. Po uspešni potrditvi v TEF bi morala biti dana tehnologija pripravljena (ali zvišuje raven pripravljenosti) za uporabo na spletnem mestu končnega uporabnika, na primer z dejavnostmi „preskusa pred naložbo“ EDIH. Vložnike se spodbuja, naj preučijo nadaljnje možne sinergije med sektorskimi TEF in EDIH.

35. Kakšna je povezava med TEF in podatkovnimi prostori?

Kjer je to ustrezno, pričakujemo, da se bodo TEF povezali s podatkovnimi prostori, po možnosti na ravni konzorcija. Ker bodo za podatkovne prostore najprej prejeli finančna sredstva – za podatkovne prostore so predvideni le usklajevalni in podporni ukrepi – se lahko povezave med obema pobudama vzpostavijo šele, ko bodo podatkovni prostori vzpostavljeni. Vendar se v začetni fazi spodbujajo sinergije med TEF in CSA v podatkovnem prostoru, da se opredelijo mehanizmi sodelovanja med TEF in podatkovnimi prostori.

36. Kakšna je povezava med TEF in aktom o umetni inteligenci, ki ga je predlagala Evropska komisija?

Tako kot predlagani akt o umetni inteligenci tudi TEF podpira uvajanje zaupanja vredne umetne inteligence v Evropi.

Konkretno, TEF lahko igrajo vlogo pri podpiranju regulativnih peskovnikov, ki jih je mogoče vzpostaviti v okviru obstoječe zakonodaje (npr. varnost izdelkov, medicinski pripomoček, proizvodnja avtomobilov, obdelava osebnih podatkov v skladu s Splošno uredbo o varstvu podatkov), in sicer z zagotavljanjem infrastrukturnega in tehnološkega okolja za preskušanje in eksperimentiranje pod strogim nadzorom pristojnih nacionalnih organov. To bo mogoče šele, ko bosta Evropski parlament in Svet sprejela akt o umetni inteligenci.

Poleg tega lahko TEF zagotovijo tehnično podporo in zmogljivosti za testiranje razvijalcem in proizvajalcem umetnointeligenčnih sistemov, ki bi lahko testirali v nadzorovanem okolju, če njihovi

inovativni izdelki in storitve, ki temeljijo na umetni inteligenci, izpolnjujejo veljavne varnostne zahteve in standarde.

V zvezi s tem je lahko koristno sodelovanje s priglženimi organi ali drugimi organizacijami, vključenimi v ugotavljanje skladnosti umetne inteligence, v specifičnih sektorjih TEF. Akt o umetni inteligenci predvideva prostovoljne „kodeze ravnanja“, ki bi jih lahko ponudili tudi TEF, ali pa bi lahko TEF podprli razvoj takih kodeksov. Poleg tega lahko TEF prispevajo k tekočim prizadevanjem za standardizacijo umetne inteligence in imajo od njih koristi.

37. Kakšna je povezava med mejnimi TEF-ji umetne inteligence in sektorskimi TEF-ji umetne inteligence?

Cilj TEF na robu umetne inteligence je kot evropska platforma omogočiti podjetjem vseh velikosti, da preskusijo in eksperimentirajo inovativne komponente umetne inteligence na robu, ki temeljijo na naprednih računalniških tehnologijah nizke porabe, kot je nevromorfno računalništvo.

Glede na sedanjo odvisnost EU od računalniških tehnologij, visoke stroške potrebne polprevodniške opreme in potrebo po dolgoročnih naložbah je treba za zapolnitev vrzeli v financiranju premostiti vrzel v financiranju, da bi evropska podjetja dobila dostop do računalniške strojne opreme z nizko porabo umetne inteligence.

Sektorski TEF se osredotočajo na sektorje in ne na posebne tehnologije, na katerih temelji izvajanje umetne inteligence. Kljub temu se spodbuja sodelovanje med TEF in razvijajo rešitve na robu, na podlagi katerih bi bilo mogoče sektorske TEF za umetno inteligenco pozneje preskusiti v sektorskih

TEF.

38. Kakšna je povezava med TEF in odprtimi inovacijskimi preskusnimi posteljami, ki jih financira EU?

Kljub nekaterim podobnostim z odprtimi inovacijskimi testnimi posteljami se TEF v okviru programa za digitalno Evropo osredotoča izključno na rešitve, ki temeljijo na umetni inteligenci, in zagotavljanje dostopa do resničnega okolja za testiranje.

39. Kakšna je povezava med TEF in Destination Earth Initiative?

Cilj Zemlje Destinacija Zemlja je razviti visoko precizni digitalni model Zemlje za modeliranje, spremljanje in simulacijo naravnih pojavov in s tem povezanih človeških dejavnosti. Zato lahko takšna pobuda prispeva k nekaterim TEF pri zagotavljanju takih modelov, zlasti agroživilskih TEF, zato lahko ista organizacija prejme sredstva iz teh dveh programov financiranja za svoje dejavnosti. Dvojno financiranje iste dejavnosti pa ni mogoče.

40. Kakšna je povezava med TEF in superračunalniškimi centri odličnosti v okviru programa Obzorje 2020?

Program Obzorje 2020 je financiral več centrov odličnosti za superračunalništvo, ki so vključevali testiranje/eksperimentacijo z umetno inteligenco. Če bi centri odličnosti na področju visokozmogljivih računalniških aplikacij vključevali preskušanje in/ali eksperimentiranje, ki je pomembno za izbrane sektorje (kmetijstvo, pametna mesta in skupnosti, proizvodnja in zdravstveno varstvo), bi bili pomemben partner, ki bi prispeval k TEF. V takih primerih bi se lahko sodelovanje z njimi vključilo v predlog o TEF.

Financiranje (postopek)

41. Kateri sektorji se financirajo v okviru programa za digitalno Evropo? Ali so določeni ali se bodo na neki točki spremenili?

Za delovni program DIGITAL za obdobje 2021–2022 so določena področja sektorskih TEF – agroživilsko-živilsko, zdravstveno varstvo, proizvodnja ter pametna mesta in skupnosti – ter tehnološki poudarek na umetni inteligenci na robu. Morebitni sektorji za prihodnje delovne programe še niso opredeljeni.

Za agroživilsko industrijo, zdravstveno varstvo in proizvodnjo je v delovni skupini 21–22 za vsakega od teh sektorjev predviden proračun v višini 30 milijonov EUR. Za pametna mesta in skupnosti proračun za razpis znaša 20 milijonov EUR sredstev EU. Pričakuje se, da bo vsak izbrani projekt sestavljen iz mreže več TEF. Za eno vozlišče (ki na splošno ustreza eni fizični lokaciji) predvidevamo okvirno 5 milijonov EUR iz EU, ki se dopolnijo z enakim zneskom na nacionalni ravni (to vključuje regionalno ali drugo financiranje). V besedilu razpisa ni okvirnega proračuna za satelit. O tem mora odločiti prosilec.

42. Kako so opredeljeni štirje sektorji?

Delovni program TEF in razpisna besedila v okviru programa za digitalno Evropo vsebujejo več podrobnosti ali ponazoritvenih primerov za vsak sektor, kot je ustrezno. Prednostna razvrstitev sektorjev je bila razvita v sodelovanju z državami članicami v okviru skupine DEI (Digitizacija evropske industrije) in umetne inteligence.

43. Kakšen je postopek prijave za sektorske razpise za TEF v okviru programa za digitalno Evropo?

Prvič, prosilci morajo zgraditi konzorcij, ki ustreza razpisnim kriterijem, npr. število vozlišč. Posamezno vozlišče lahko sestavlja več subjektov v državi članici (ali po potrebi tudi zunaj nje) v državi članici, v kateri se objekt nahaja.

Drugič, prosilci bodo morali zagotoviti nacionalno financiranje, ki bo ustrezalo financiranju DIGITAL. To je treba storiti pred vložitvijo vloge konzorcija.

Tretjič, konzorcij, ki predstavlja mrežo vozlišč, ki jo sofinancirajo zadevne države članice, se bo moral prijaviti na sektorski razpis DIGITAL TEF. Konzorcij bo moral priložiti dokazilo, da je zagotovil potrebno sofinanciranje (več podrobnosti v zvezi z ustreznimi zahtevami v nadaljevanju).

Četrtič, Evropska komisija bo s pomočjo neodvisnih strokovnjakov ocenila predloge in jih ustrezno razvrstila. Neodvisni strokovnjaki bodo uporabili merila (ustreznost, izvajanje in učinek) iz Priloge 1 k

programu za digitalno Evropo. Sredstva bodo prejeli le predlogi z najvišjimi ocenami.

Petič, uspešni prijavitelji bodo obveščeni in pozvani, naj pripravijo in podpišejo sporazum o dodelitvi nepovratnih sredstev z Evropsko komisijo. Komisija želi prijavitelje podpreti v prvem in drugem koraku (glej spodaj), npr. pri dogodkih in podpori za povezovanje. Podpora za povezovanje se je začela z informativnim dnevom 29. novembra 2021 in se nadaljuje na namenski platformi za navezovanje stikov še tri mesece po informativnem dnevu. Časovni razpored razpisov, vključno s časom za dodelitev nepovratnih sredstev, bo določen v delovnem programu.

Opomba: Če vozlišče/satelit vključuje več upravičencev iz iste države, bo moral vsak od njih zagotoviti preostalih 50 %. Če bi torej vse želele uporabiti isti vir sofinanciranja, bi se morale skupaj obrniti na finančni organ držav članic in zaprositi za podporo za vsoto sofinanciranja, ki se od te države pričakuje za zadevni predlog.

44. Kakšen je postopek izbire sofinanciranja s strani držav članic na nacionalni ravni?

Države članice lahko same odločajo o svojem izbirnem postopku na nacionalni ravni. Evropska komisija želi prispevati k preglednosti in pravičnosti postopka z zagotavljanjem informacij prosilcem, kjer je to primerno, in podporo za povezovanje, kolikor je to mogoče. Določena država bi lahko celo podprla več konkurenčnih konzorcijev, saj se zaveda, da bo za financiranje izbran samo eden.

45. Na kateri ravni bodo morali upravičenci izkazati sofinanciranje?

Vsako vozlišče ali satelit, če vozlišče sestavljajo sateliti v različnih državah, bo moral dokazati obveznost sofinanciranja za preostalih 50 % stroškov pristojnega organa iz svoje države v obliki pisma (glej spodaj o državni pomoči). Koordinator predloga je odgovoren, da zbere vsa pisma o zavezi vozlišč in satelitov ter jih predloži skupaj s predlogom.

46. Pisma o zavezi za sofinanciranje so potrebna za javno sofinanciranje. Kateri dokumenti so potrebni za druge oblike, kot so zasebno financiranje ali lastna sredstva?

V primeru uporabe zasebnega financiranja iz vira, ki ni vložnik, bi moral ta vir zasebnega sofinanciranja podpisati pismo. Če prihaja iz lastnih sredstev, mora prosilec sam podpisati dopis. Predloga v besedilu razpisa je „samo“ možna; za te druge primere se lahko spremeni, vendar mora vedno navesti, kdo dobi koliko za sofinanciranje.

47. Ali bo v vlogi sodeloval „vodilni“ konzorcijski partner? Če je odgovor pritrdilen, ali bodo sredstva dodeljena glavnemu upravičencu, ki bo nato sredstva posredoval drugim partnerjem?

Da, to je predviden postopek.

48. Ali bodo upravičenci pozvani, naj opravijo preverjanje finančne vzdržnosti, kot je bilo opravljeno v programu Obzorje Evropa?

Ja.

49. Ali bodo sredstva, dodeljena članom konzorcija, vnaprej ali na podlagi povračila stroškov?

Na začetku projekta bo izvedeno predhodno financiranje, nato pa bodo izplačana plačila za povračilo stroškov v določenih časovnih presledkih.

50. *POSODOBLJENO VPRAŠANJE*: Kakšen je model financiranja in kateri stroški bodo upravičeni v okviru programa za digitalno Evropo?

Posodobljeno 4. maj 2022:

Komisija sledi istemu modelu kot v programu Obzorje 2020, zagotavlja predhodno financiranje, nato pa pregleda projekt in povrne dodatne stroške (z modelom predhodnega financiranja ni težav z denarnim tokom). Poleg tega je finančna podpora EU v višini 5 milijonov EUR na vozlišče v časovnem obdobju projekta in ne na leto. Številka je okvirna.

Poleg tega ni posebnih pravil za kapital v zvezi z razporeditvijo odhodkov za poslovanje. Upravičeni stroški za nepovratna sredstva so nakupi strojne/programske opreme, stroški osebja, drugi stroški in 7 % režijski stroški. Upoštevajte, da stroški gradnje niso upravičeni, zato jih ni mogoče šteti za stvarni prispevek. Vendar sta primerna digitalna infrastruktura in strojna oprema, npr. roboti.

Podrobnejši pregled upravičenosti stroškov je na voljo v členu 6 vzorca sporazuma o dodelitvi

nepovratnih sredstev.

https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/digital/agr-contr/mga_dep_en.pdf

(https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/digital/agr-contr/mga_dep_en.pdf)

Priporočljivo je, da se izvedejo simulacije stroškov, s katerimi se pripravi osnutek predloga v okviru [financiranja in razpisov \(europa.eu\)](https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/home)

(<https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/home>), saj orodje vključuje samodejne kontrole, opozorila in izračune za maksimalne prispevke EU k upravičenim stroškom, namesto da se izvaja ročno.

Poleg tega bi bilo treba informacije na portalu za financiranje uvesti dovolj zgodaj pred razpisnim rokom, da bi lahko popravili morebitne napake in se izognili morebitnim težavam v zadnjem trenutku.

51. Ali se lahko del sredstev programa Digitalna Evropa uporabi za nadgradnjo fizične in/ali digitalne infrastrukture?

Digitalno se lahko uporablja za digitalno infrastrukturo, ne za fizično (npr. stavbo, sobo itd.) infrastrukturo (glej zgornje vprašanje o upravičenih stroških).

52. Kako dati vrednost infrastrukturi, ki je na voljo TEF?

Z digitalnim financiranjem se lahko povrnejo le stroški, nastali med projektom. Če je to strošek digitalne infrastrukture v vrednosti X, ki se uporablja 50 % za dejavnosti TEF, so ustrezni stroški upravičeni (z uporabo amortizacije, kot je ustrezno), sorazmerno z njeno uporabo. Podrobnejši pregled upravičenosti stroškov je na voljo v členu 6 vzorca sporazuma o dodelitvi nepovratnih sredstev. https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/digital/agr-contr/mga_dep_en.pdf

53. Deležniki predvidevajo pripravljalne naloge in dejansko izvajanje TEF. Ali so naloge upravičene?

Natančneje, to vprašanje se nanaša na naloge, kot so nadgradnja informacijske infrastrukture za repatriacijo podatkov, ustvarjanje podatkovnih zbirk, razvoj programskih orodij, priprava preskuševališča, identifikacija, oblikovanje ali razvoj tehnoloških opek umetne inteligence, potrebnih za validacijo.

Od prvega dne se ne pričakuje, da bodo imeli v celoti na voljo svojo ponudbo, ampak bi morali v čim večji meri graditi na tem, kar že obstaja, in jim omogočiti, da čim prej ponudijo svoje storitve. Predlog bi moral vključevati metodologijo o tem, kako bo konzorcij gradil iz svojih sedanjih zmogljivosti za doseganje ciljev iz razpisa. Za upravičene stroške glej vprašanje in odgovor o upravičenosti stroškov.

54. Kakšne so zahteve za nacionalno sofinanciranje?

Države članice lahko same izberejo, kateri vir financiranja bodo uporabile za sofinanciranje TEF. Možna je uporaba sredstev iz že potekajočih projektov za sofinanciranje vozlišča ali satelita. Vendar se bodo ta sredstva štela šele, ko se bo projekt začel leta 2023; prejšnje financiranje ni pomembno za zahtevo po sofinanciranju.

Obveznost sofinanciranja na upravičenca bi morala biti prikazana s pismom o zavezi, ki ga podpiše ustrezeni javni organ. V pismu bi moralo biti navedeno tudi, ali nacionalno/regionalno sofinanciranje izhaja iz drugega programa financiranja EU in katerega. Možna predloga je na voljo v dokumentu za razpis v razdelku „Dopustnost in drugi dokumenti“.

Možna je tudi uporaba obstoječih nacionalnih/regionalnih sredstev za delovne ure v naravi ali digitalno opremo, če se neposredno uporabljajo za projekt TEF, in sicer med trajanjem projekta TEF.

Za uspešne TEF morajo biti na voljo dejanska javna, nacionalna/regionalna sredstva za zaposlitev

preostale vrzeli do 50 % nacionalnega sofinanciranja v celotnem obdobju trajanja projekta. Velika večina se pričakuje od držav članic, vendar je sprejemljiva tudi zasebna finančna podpora (npr. prispevek organizacije, ki gosti TEF, zagotavlja strokovno podporo TEF iz lastnega proračuna).

55. Kaj bi moralo biti v pismu o sofinanciranju navedeno, če je za proračun potrebna parlamentarna odobritev, ki bo izvedena šele po koncu razpisa?

Pismo o zavezi o sofinanciranju je obvezna priloga za sektorske razpise za TEF za umetno inteligenco v oddelku „Dopustnost in dokumenti“, v besedilu razpisa pa je predlagana možna predloga.

V primeru potrebne parlamentarne odobritve ali podobnega se to lahko spremeni v namen izvajanja sofinanciranja in pojasni posebne razmere, zaradi katerih sofinanciranje še ni zagotovljeno. Na primer, parlamentarna odobritev je še vedno potrebna in bo potekala po koncu razpisa (navedite pričakovani datum).

Podpis nepovratnih sredstev je zadnja točka za preverjanje, ali sofinanciranje obstaja. Na tej stopnji bo moral upravičenec podpisati tudi častno izjavo, v kateri bo izjavil, da lahko izvede načrtovano dejavnost.

Če se sofinanciranje ne bi uresničilo, bo to tveganje upravičenca.

55b. * Novo vprašanje* Kdaj se morajo države članice odločno zavezati?

Posodobljeno 4. maj 2022:

Da bi upravičenec lahko podpisal sporazum o dodelitvi nepovratnih sredstev, mora najprej podpisati častno izjavo, v kateri med drugim izjavi, da:

- so zavezani k sodelovanju v ukrepu
- imeti stabilne in zadostne vire financiranja za vzdrževanje dejavnosti med celotnim ukrepom in zagotovitev potrebnih dopolnilnih sredstev;
- imajo ali bodo imeli na voljo potrebna sredstva za izvajanje ukrepa

V skladu s trenutnim časovnim razporedom ocenjevanja digitalnega TEF bodo morali upravičenci najpozneje sredi oktobra podpisati dokument DoH, da bi lahko podpisali akcijski načrt za enakost spolov novembra.

V idealnem primeru, če sofinanciranje zagotovijo države članice s pomočjo programa EU (bodisi ESRR ali mehanizma za okrevanje in odpornost), bi ga bilo treba podpisati približno ob istem času kot digitalna nepovratna sredstva. Omogočiti izjavo o pogodbi o nepovratnih sredstvih za digitalno tehnologijo kot nepovratna sredstva EU za sinergijo. Če to ni mogoče in je na primer sofinanciranje ESRR podpisano pozneje kot digitalna nepovratna sredstva, bi bilo treba sofinanciranje ESRR podpisati in digitalna nepovratna sredstva razglasiti za sinergijsko nepovratna sredstva najpozneje pred prvim vmesnim plačilom nepovratnih sredstev za digitalno tehnologijo, saj je treba izjavo o stroških najprej poslati organu upravljanja nepovratnih sredstev ESRR. Toda tudi v primeru zamude pri sofinanciranju s strani držav članic bo treba častno izjavo podpisati do sredine oktobra.

56. Kakšna so temeljna pravila za udeležbo in financiranje v zvezi s TEF?

Pravila o udeležbi in financiranju so navedena v besedilu razpisa in vzorcu sporazuma o dodelitvi nepovratnih sredstev, vključno s pravicami intelektualne lastnine. Delovni program določa pravila o varnosti, ki se uporabljajo za razpise v okviru TEF, zlasti Prilogo 3 k členu 12(6) [uredbe o programu za digitalno Evropo, ki se nanaša na sektorske razpise v zvezi z umetnointeligenčnim instrumentom za tehnično povezovanje](https://ec.europa.eu/newsroom/repository/document/2021-46/C_2021_7914_1_EN_annexe_acte_autonome_cp_part1_v3_x3qnsqH6g4B4JabSGBBy9UatCRc8_81099.pdf) (https://ec.europa.eu/newsroom/repository/document/2021-46/C_2021_7914_1_EN_annexe_acte_autonome_cp_part1_v3_x3qnsqH6g4B4JabSGBBy9UatCRc8_81099.pdf) (.pdf).

57. Pri uporabi sredstev iz že potekajočih projektov za sofinanciranje: če se nacionalni projekt začne pred projektom TEF, ali so sredstva v „vzporednem“ obdobju financiranja upravičena?

Kako prikazati takšno sofinanciranje in kako preprečiti dvojno financiranje?

Projekti se lahko sofinancirajo iz virov financiranja, ki so obstajali že pred začetkom projekta. Poleg pisma o sofinanciranju bo treba sofinanciranje v preglednici proračuna navesti tudi kot „finančni prispevek“. Nepovratna sredstva DIGITAL plačajo 50 % upravičenih stroškov; Upravičenci morajo zagotoviti, da se isti stroški ne plačajo dvakrat iz različnih virov financiranja. Finančne revizije bodo preverjale tudi dvojno financiranje.

58. Kako lahko prijavitelji najdejo partnerje za izgradnjo konzorcija? Kako lahko države članice zaprosijo za finančno podporo?

Trenutno sodelujemo z državami članicami, da bi olajšali postopek za prosilce z zagotavljanjem navezovanja stikov še pred objavo razpisa. Začelo se je z informativnim dnevom 29. novembra 2021.

[Prenesite dokument za več informacij \(.pdf\)](#)

<https://ec.europa.eu/newsroom/dae/redirection/document/81402>

59. Kako lahko države članice sporočijo svojo namero, da sofinancirajo sektorske razpise za TEF v okviru programa za digitalno Evropo?

Evropska komisija je organizirala dogodek, podprt z orodjem za navezovanje stikov, da bi podprla razvoj konzorcijev in lokalne organizacije, da bi stopile v stik s svojimi nacionalnimi predstavniki. Izhodišče je bil informativni [dan 29. novembra 2021. \(//digital-strategy.ec.europa.eu/en/library/online-info-day-digital-europe-programme-calls-sectorial-tefs\)](https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/library/online-info-day-digital-europe-programme-calls-sectorial-tefs) Ogledate si lahko tudi [razpredelnico s prvotno prijavo interesa držav članic za sofinanciranje sektorskih TEF za umetno inteligenco \(.pdf\) \(https://ec.europa.eu/newsroom/dae/redirection/document/81402\).](https://ec.europa.eu/newsroom/dae/redirection/document/81402)

Drugi informativni dan po objavi razpisa bo 28. februarja.

[Obiščite spletno stran za več informacij in registracijo \(https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/events/final-online-information-and-matchmaking-day-digital-europe-programme-digital-calls-sectorial-tefs\)](https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/events/final-online-information-and-matchmaking-day-digital-europe-programme-digital-calls-sectorial-tefs)

60. Kakšen je natančen postopek za prikaz prispevkov v naravi, npr. iz nacionalnih projektov?

Brezplačni prispevki tretjih oseb v naravi so dovoljeni, vendar so stroškovno nevtralni, kar pomeni, da jih ni mogoče prijaviti kot stroške. Opisati bi bilo treba v ustreznem oddelku obrazca vloge in preglednice proračuna (npr. v oddelku 4.2 delovnih sklopov in dejavnosti).

Če ste napotili osebje proti plačilu tretji osebi (podoben primer kot v programu Obzorje 2020 v okviru „prispevkov v naravi proti plačilu“), se lahko ti stroški krijejo iz člena 6.2.A.3 napotениh oseb. Poleg tega se lahko plača zaposlenega na plači zaposlenega za nedoločen čas, ki je dodeljen TEF za opravljanje storitev, povrne 50 % s sredstvi DIGITAL. Sofinanciranje v tem smislu spada v okvir lastnih sredstev.

61. Ali lahko zasebni sektor zagotovi del sofinanciranja na nacionalni ravni in če je odgovor pritrdilen, kdaj?

Zasebno financiranje je mogoče in ga je treba zagotoviti, preden se konzorcij prijavi na razpis. To so lahko na primer lastna sredstva upravičencev. Če zasebno sofinanciranje poteka iz druge organizacije, npr. vlagatelja, je treba podpisati pismo o sofinanciranju kot vir zasebnega financiranja. Ta pristop bi bilo treba pojasniti v predlogu, vključno z dokazi, da je zagotovljeno financiranje za zagotovitev finančne vzdržnosti konzorcija.

Če projekt ustvari kakršen koli prihodek zaradi storitev, ki se zagotavljajo tretjim osebam, bi ga bilo treba prijaviti skupaj s stroški.

62. Kdaj se bodo razpisi za TEF odprli, bolj ali manj?

Sektorski TEF bodo vključeni v razpis 2, ki naj bi se začel 22. februarja 2022 in se bo zaključil 17. maja 2022. Celoten časovni raspored za razpis 2 je na voljo v delovnem programu.

63. *Posodobljeno vprašanje* Ali je mogoče program za digitalno Evropo kombinirati z drugimi viri financiranja EU?

Posodobljeno 4. maj 2022:

Financiranje istega ukrepa iz mehanizma za okrevanje in odpornost ter programa za digitalno Evropo je mogoče, če je to upravičeno glede na ustrezne določbe, ki se uporabljajo za oba programa, in če je zagotovljeno izogibanje dvojnemu financiranju istih stroškov. Ključno je, da morajo biti TEF vključeni v nacionalne načrte, ki jih je odobrila Komisija. Potrebno je ustrezno usklajevanje. Odsotnost dvojnega financiranja je zagotovljena zaradi različnih načinov določanja prispevka Unije v vseh instrumentih Unije, iz katerih se kombinira financiranje (na podlagi rezultatov in dejanskih stroškov), pri čemer ni dvoma, da se lahko stroški financirajo več kot enkrat iz proračuna Unije.

Možno je tudi združevanje programa DIGITAL in Evropskega sklada za regionalni razvoj (ESRR). Države članice, vključno z ustreznim organom upravljanja za nepovratna sredstva ESRR, in Evropska komisija

se morajo čim prej uskladiti, da se pojasni, kako ravnati v skladu z veljavnimi pravili.

Programa za digitalno Evropo ni mogoče kombinirati s sredstvi programa Obzorje Evropa ali v okviru različnih razpisov za digitalno Evropo.

64. Ali je EKSRP (Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja) upravičen do sofinanciranja agroživilskega TEF?

Raziskujemo to možnost. Prosimo, kontaktirajte nas, če imate specifična vprašanja, ki temeljijo na vašem projektu.

65. Ali se lahko pri uporabi opreme, ki jo financira ESRR, v prejšnjem operativnem programu to šteje za javno sofinanciranje za 50 %?

Za opremo [glej obrazloženi sporazum o dodelitvi nepovratnih sredstev](https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/common/guidance/aga_en.pdf) (https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/common/guidance/aga_en.pdf) na splošno in zlasti naslednji odstavek:

Oprema, kupljena pred datumom začetka ukrepa – stroški amortizacije opreme, ki se uporablja za ukrep, vendar je bila kupljena pred datumom začetka ukrepa, so upravičeni, če izpolnjujejo splošne pogoje za upravičenost iz člena 6.1(a). Preostali stroški amortizacije (oprema pred začetkom ukrepa ni bila v celoti amortizirana) so lahko upravičeni do deleža, ki ustreza trajanju ukrepa in stopnji dejanske uporabe za namene ukrepa.

66. Ali se načrtuje uporaba konzorcija evropske digitalne infrastrukture (EDIC) za TEF? Če je odgovor pritrdilen, kako je lahko odprt za države članice, ki niso zastopane v izbranem TEF?

Komisija na tej stopnji ne namerava uporabljati vozlišča EDIC za sektorske TEF za umetno inteligenco.

67. Ali se bo finančna podpora dodelila izključno povezovalni organizaciji in/ali tudi neposredno konzorcijskim partnerjem?

Vsi upravičenci konzorcija bodo upravičeni do financiranja iz programa za digitalno Evropo, sofinanciranje pa bi bilo treba zagotoviti tudi na ravni upravičencev.

**68. Ali se 50 % sredstev financira na ravni konzorcija ali na ravni partnerjev?
Na primer, ali lahko en partner prejme 30 % sofinanciranja, drugi pa 70 %?**

50 % povrnjenih stroškov temelji na skupnih upravičenih stroških na ravni upravičenca. Stopnja financiranja se izračuna na podlagi skupnih upravičenih stroškov na upravičenca.

69. Ali obstajajo kakršne koli zahteve za udeležence TEF, kot je objava ugotovitev?

Zahteve za sodelovanje bodo opredeljene v vzorcu sporazuma o dodelitvi nepovratnih sredstev. Dodatne zahteve za udeležence se lahko vključijo v besedilo razpisa. Oba dokumenta bosta na voljo ob objavi razpisa.

70. Katera so ustrezna pravila o državni pomoči, ki se uporabljajo za TEF?

Uporabiti nameravamo enak pristop državne pomoči kot evropska vozlišča za digitalne inovacije, ki so podrobno opisana v [prilogah delovnega programa \(.pdf\)](#) (https://ec.europa.eu/newsroom/repository/document/2021-45/C_2021_7911_1_EN_annexe_acte_auto_ome_cp_part1_v2_d4ygL3fB7OJrEhLGIXBaC5w0X0_80907.pdf). Besedila razpisov za sektorske TEF bodo vsebovala tudi informacije o pristopu državne pomoči.

71. *POSODOBLJENO VPRAŠANJE*: Ali bodo morali vlagatelji v predlogu navesti cenik, ki bo skladen z izbranim pristopom glede državne pomoči?

Posodobljeno 4. maj 2022:

Zaradi pristopa državne pomoči, izbranega v skladu z uredbo o splošnih skupinskih izjemah, se bo državna pomoč za TEF prenesla na uporabnike MSP. Zato bodo morali konzorciji predložiti cenik za storitve, ki jih ponujajo na ravni države. Ker bo cenik pripravljen na ravni države, bodo v konzorciju nastali različni stroški, ki bodo odražali različne stvarnosti stroškov med različnimi državami, vključenimi v konzorcij. Vozlišče/satelit, ki zagotavlja svetovalno/podporno storitev za inovacije, bo prav tako izdal potrdilo o prejeti državni pomoči. Konzorcij mora voditi evidenco o izplačani državni pomoči.

Predlog bo moral vsebovati splošno zavezo za oblikovanje cenika na podlagi objektivnih meril. Vključuje lahko vzorčni cenik, ki se lahko spremeni.

Cenik je potreben za oceno vrednosti storitev za MSP v smislu pravil o državni pomoči. Predstavlja vrednost, ki jo stranka prejme, tudi če je storitev dana za nižji znesek ali brezplačno. Razlika med dejansko plačano ceno MSP in vrednostjo storitve v skladu s cenikom je znesek pomoči, ki jo je prejelo MSP. Za vsako subvencijo bi bilo treba znesek prejete pomočiv celoti prenesti na stranke TEF.

72. Ali bodo morali vlagatelji predložiti pisma o zavezi industrije, da bodo podprli njihovo vlogo?

To se v aplikaciji ne zahteva, vendar bi lahko prijava interesa potencialnih uporabnikov TEF pomagala pri dokazovanju koristnosti in morebitnega učinka predlaganega TEF.

73. Ali bo Komisija sredi faze pregledala projekt? Bo to revizija? Ali morajo stroške preveriti tudi države članice (ali samodejno na podlagi ocene Komisije)?

Komisija bo projekt pregledala po vsakem obdobju poročanja, ki bo še vedno opredeljeno. Verjetno bodo sledili 18-mesečnemu ritmu drugih projektov programa Obzorje Evropa. Revizija je mogoča ob koncu projekta. Države članice bodo pri pregledu projekta upoštevale svoja veljavna pravila.

74. Ali je mogoče oddati podizvajalske dejavnosti, kot so različne testne kmetije, za večjo prožnost in raznolikost storitev testiranja?

Da, sklepanje pogodb s podizvajalci je mogoče v okviru programa za digitalno Evropo. Vendar sklepanje pogodb s podizvajalci ne bi smelo presegati 30 % skupnih upravičenih stroškov. Sklepanje pogodb s podizvajalci bi moralo biti **le omejen del**. Če je prispevek subjekta znaten, bi moral postati upravičenec. Opozoriti je treba, da bo podjetje DIGITAL pogodbe s podizvajalci krilo le v višini 50 % in da ni jamstva, da se lahko druga polovica financira s sredstvi držav članic, saj imajo lahko različne pogoje za upravičenost stroškov oddaje naročil podizvajalcem. Del, ki ni vključen v javno financiranje, bo moral upravičenec kriti z drugim finančnim virom.

75. Ali je lahko isti subjekt del različnih konzorcijev TEF, npr. enkrat v zdravstvu in proizvodnji hkrati?

Da, to je načeloma mogoče. Vendar je dvojno financiranje iste dejavnosti prepovedano. V zadevnih vlogah mora subjekt jasno pojasniti, zakaj in kako se njegovo sodelovanje v dveh različnih konzorcijih ne prekriva.

76. Če TEF deluje, ali obstajajo znaki, da bo povpraševanje po njihovih storitvah zadostno?

To je del razvoja predloga, da bi se osredotočili na področja, na katerih je TEF najbolj potreben. Predlogi bi že lahko vzbudili zanimanje potencialnih uporabnikov, da bi ocenili potrebe in v svojem predlogu navedli, da je tveganje nizkega povpraševanja čim manjše.

77. Kako biti finančno vzdržna, če naj bodo storitve za MSP brezplačne? (Npr. realni stroški RTO so običajno vsaj 2* Plača)

Brezplačne storitve se zagotavljajo samo v času trajanja financiranega projekta. Projekti bi morali razviti dolgoročni načrt trajnosti.

78. Kako je mogoče vključiti dodatna sredstva, da bi bil TEF finančno vzdržen (npr. zasebni) ali da bi dosegli stopnjo financiranja v višini morda 200 % plače in ne le 100 %.

Trajnostni načrt bi lahko vključeval dobiček, saj je to po obdobju financiranja, vendar bi bilo treba ta dobiček v idealnem primeru ponovno vložiti v nadaljnji razvoj TEF in njegovih storitev.

79. Kako vključiti pisma o podpori iz priloge, memorandum o soglasju itd. v predlog, če niso obvezne priloge?

Če ni oddelka za dodatne dokumente te vrste, jih je mogoče samo omeniti v delu B predloga.

Lahko jih naložite kot druge priloge.

Ali bi bilo treba v prejšnjo preglednico projektov iz dela B predloga vključiti vse člane konzorcija ali posameznega partnerja ali samo koordinatorja?

V skladu s predlogo obrazca za digitalno [prijavo](https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/digital/temp-form/af/af_dep_en.pdf)

(https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/digital/temp-form/af/af_dep_en.pdf)(

https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/digital/temp-form/af/af_dep_en.pdf) je treba za vsakega udeleženca predloga navesti prejšnji projekt.

80. Ali morajo javni organi predložiti informacije o nadzoru lastništva? V nasprotnem primeru se to navede prek PIC pravnega subjekta.

Za javne subjekte velja, da jih tuji subjekt ne nadzoruje. Ta pogoj je naveden v obrazcu za digitalno aplikacijo in v razdelku Posebni pravni status v okviru podatkov organizacije.

81. Ali so dejavnosti iskanja (ugotovitve uporabnikov) zajete kot upravičeni stroški?

Storitve, ki jih ponujajo TEF, bodo zasnovane tako, da bodo privlačne za veliko število uporabnikov, zato „iskanje uporabnikov“ ne bi smelo postati glavna dejavnost za nadomestitev pomanjkanja strateške osredotočenosti TEF. Vendar so nekatere dejavnosti razširjanja/izhoda upravičene.

82. Ali so lahko v okviru TEF SCC mesta in njihove ekipe IT partnerji ali stranke TEF?

TEF podpira ponudnike tehnologij pri preizkušanju in potrjevanju naprednih tehnologij, ki temeljijo na umetni inteligenci, in tehnologij, ki temeljijo na umetni inteligenci, v realnih scenarijih. Za SCC TEF lahko lokalne uprave (npr. občine) ali ponudniki javnih storitev (upravljanje energije, zbiranje odpadkov, inšpekcijski pregledi in vzdrževanje infrastrukture) in njihove ustrezne skupine IT ponudnikom tehnologije ponudijo podatke in infrastrukturo za preskušanje in potrjevanje svojih tehnologij. Prav tako bi lahko zagotovili podporo pri testiranju in eksperimentiranju. Kot taki so lahko del TEF (upravičenci).

83. Kako deluje sinergijsko financiranje?

Nepovratna sredstva iz različnih programov financiranja EU je treba med seboj povezati in usklajevanje z drugim organom za dodelitev nepovratnih sredstev je potrebno, da se zagotovi, da se ne krši omejitev kritja 100 % ocenjenih stroškov.

Dodatne informacije v: <https://ec.europa.eu/newsroom/dae/redirection/document/83902>
(<https://ec.europa.eu/newsroom/dae/redirection/document/83902>)

Related content

[Sektorski objekti za testiranje in preizkušanje umetne inteligence v okviru programa za digitalno Evropo \(https://digital-strategy.ec.europa.eu/sl/activities/testing-and-experimentation-facilities\)](https://digital-strategy.ec.europa.eu/sl/activities/testing-and-experimentation-facilities)

Body

Vprašanja temeljijo na stikih z zainteresiranimi stranmi, vključno s predstavniki držav članic. Po

potrebi bodo posodobljeni. Pogosta vprašanja se ne uporabljajo za AI TEF na robu. Pogosta vprašanja ne nadomeščajo uredbe o digitalni Evropi, delovnega programa za digitalno Evropo za obdobje 2021–2022 ali besedila razpisa za zbiranje predlogov, ki so uradna sklicevanja. Evropska komisija ne more biti odgovorna za nobeno od stališč, izraženih v tem dokumentu.

Source URL:

<https://digital-strategy.ec.europa.eu/faqs/testing-and-experimentation-facilities-tefs-questions-and-answers>